

2013

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ- ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ 2013

[Το 2013 η Πορτογαλία ολοκλήρωσε το δεύτερο έτος εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, το οποίο υπεγράφη τον Μάιο του 2011 και επέβαλε στην πορτογαλική οικονομία και κοινωνία αυστηρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς. Οι θετικές αξιολογήσεις της εφαρμογής του Προγράμματος από την Τρόικα και η επίτευξη των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών στόχων του Προγράμματος, συνέβαλαν στην τήρηση του χρονοδιαγράμματος προς την προβλεπόμενη λήξη του Μνημονίου την 17^η Μαΐου του 2014. Ωστόσο, παραμένει το πρόβλημα της υψηλής ανεργίας και της χαμηλής ρευστότητας στην αγορά.]

Μάιος 2014

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στην Λισσαβώνα

Η οικονομία της Πορτογαλίας και οι διμερείς ελληνο-πορτογαλικές οικονομικές-εμπορικές σχέσεις το 2013.

Το 2013 η Πορτογαλία ολοκλήρωσε το δεύτερο έτος εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, το οποίο υπεγράφη τον Μάιο του 2011 και επέβαλε στην πορτογαλική οικονομία και κοινωνία αυστηρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς. Οι θετικές αξιολογήσεις της εφαρμογής του Προγράμματος από την Τρόικα και η επίτευξη των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών στόχων του Προγράμματος, συνέβαλαν στην τήρηση του χρονοδιαγράμματος προς την προβλεπόμενη λήξη του Μνημονίου, αλλά και της αυστηρής επιτήρησης της πορτογαλικής οικονομίας από την Τρόικα, στις 17 Μαΐου του 2014. Ωστόσο, τα ληφθέντα μέτρα είχαν και αρνητικές επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και η χαμηλή ρευστότητα και αδυναμία δανεισμού των επιχειρήσεων (ειδικά των μικρομεσαίων) παραμένουν φλέγοντα προβλήματα για την Πορτογαλία.

1. Βασικά οικονομικά μεγέθη

1.1. ΑΕΠ

Το 2013 το **πορτογαλικό ΑΕΠ** συρρικνώθηκε κατά 1,4%, έναντι τελευταίας πρόβλεψης της κυβέρνησης και της Τρόικα για ύφεση 1,8%. Το τέταρτο τρίμηνο 2013 η πορτογαλική οικονομία ανέκαμψε, καταγράφοντας ανάπτυξη σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2012 της τάξης του 1,6% (έναντι ύφεσης 0,9%, 2% και 4% τα τρία προηγούμενα κατά σειρά τρίμηνα).

Η καλύτερη του αναμενόμενου επίδοση της οικονομίας οφείλεται στην ανάκαμψη της εσωτερικής ζήτησης (και κυρίως της κατανάλωσης των νοικοκυριών) κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2013, η οποία για πρώτη φορά από το τέλος του 2010 συνεισέφερε θετικά στην μεταβολή του ΑΕΠ(+0,1%). Η ιδιωτική κατανάλωση συρρικνώθηκε κατά 1,7% (έναντι αντίστοιχου ποσοστού -5,3% το 2012), ενώ αντίστοιχη μείωση (-1,8%) κατέγραψε και η δημόσια κατανάλωση. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν κατά 6,6%, αλλά σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με το προηγούμενο έτος (-14,4%).

Η συμβολή της καθαρής εξωτερικής ζήτησης περιορίστηκε σε 1,2%, έναντι 3,7% κατά το προηγούμενο έτος, λόγω της αύξησης των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 2,8% (έναντι μείωσής τους κατά 6,6% το 2012), η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση των εξαγωγών, σε σχέση με τον προηγούμενο έτος, κατά 6,1%.

1.2. Κρατικός Προϋπολογισμός

Ο στόχος του **δημοσιονομικού ελλείμματος** υπερκαλύφθη κυρίως χάρις στην αύξηση των φορολογικών εσόδων. Σύμφωνα με την Πορτογαλική Στατιστική Υπηρεσία, το έλλειμμα του Κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 4,9%, αρκετά κατώτερο από τον στόχο 5,5% που είχε τεθεί από την Τρόικα στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής και περιορισμένο κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2012. Σύμφωνα με την λογιστική προσέγγιση του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, εάν δηλαδή δεν συνυπολογισθεί στις δαπάνες η κεφαλαιακή ενίσχυση της τράπεζας Banif ύψους 0,4% επί του ΑΕΠ, το έλλειμμα κυμάνθηκε ακόμα χαμηλότερα, σε 4,5% επί του ΑΕΠ. Τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 13,1%, υπερκαλύπτοντας κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες τον στόχο του Προϋπολογισμού, κυρίως χάρις στην αύξηση των εισπράξεων από άμεσους φόρους (+27,6%). Τα έσοδα από έμμεση φορολογία αυξήθηκαν κατά 2,4%, χάρις στην κατά 3,5% άνοδο των εισπράξεων ΦΠΑ.

Σύμφωνα με στοιχεία του πορτογαλικού Υπουργείου Οικονομικών, στο τέλος του 2013 το **δημόσιο χρέος** ανερχόταν σε ποσοστό 129%, ενώ προβλέπεται να περιορισθεί σε 126,8% το 2014.

1.3. Χρηματοοικονομικά

Τον Μάιο 2013, η Πορτογαλία πραγματοποίησε το πρώτο εγχείρημα εξόδου στις αγορές με την έκδοση 10ετών ομολόγων, με επιτόκιο 5,67%. Εν συνεχεία, η γενικά θετική πορεία εφαρμογής του Προγράμματος επισκιάστηκε και διεκόπη προσωρινά από την πολιτική κρίση που ξέσπασε τον Ιούλιο, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την εκτίναξη παροδικά του επιτοκίου των 10ετών ομολόγων σε 7,5%. Εξάλλου, η πορεία των αποδόσεων του πορτογαλικού δημοσίου χρέους επηρεάστηκε προσωρινά και από τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου (βλ.ανωτέρω). Επίσης, τον Απρίλιο του 2013, ενεκρίθη από το Eurogroup η επιμήκυνση κατά μια επταετία του χρόνου ωρίμανσης των πορτογαλικών δανείων.

Η μέση ετήσια τιμή του **πληθωρισμού** για το 2013 κυμάνθηκε σε 0,3%.

Το 2013 το Χρηματιστήριο της Λισσαβόνας ακολούθησε την θετική τάση των διεθνών χρηματαγορών, με τον δείκτη PSI20 να καταγράφει άνοδο κατά 16%.

1.4. Αγορά Εργασίας

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Πορτογαλίας, τον Δεκέμβριο 2013, το ποσοστό **ανεργίας** ανερχόταν σε 15,3%, μειωμένο κατά 1,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Οι καταγεγραμμένοι άνεργοι ανέρχονταν τον Δεκέμβριο 2013 σε 690,5 χιλιάδες, αριθμός μειωμένος κατά 2,8% σε ετήσια βάση. Το μέσο ποσοστό ανεργίας κατά την διάρκεια του έτους ανήλθε σε 16,3%, έναντι 15,7% το 2012.

2.Ισοζύγιο πληρωμών

Για πρώτη φορά η Πορτογαλία επέτυχε πλεόνασμα στο **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της**, ύψους 881 εκ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 3,3 δις ευρώ το προηγούμενο έτος. Οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 4,6%, ενώ αύξηση της τάξης του 0,8% κατέγραψαν και οι εισαγωγές, σε αντίθεση με το 2012 οπότε είχαν συρρικνωθεί κατά 6,4%. Μη συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων η αύξηση των εξαγωγών και εισαγωγών ανέρχεται για την ίδια περίοδο σε 2,1% και 1,9%, αντίστοιχα. Το **εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε περίπου κατά 15%, σε 9,3 δις ευρώ έναντι 10,9 δις το προηγούμενο έτος.**

Η σύνθεση των εμπορικών εταίρων της Πορτογαλίας παρέμεινε εν πολλοίς αμετάβλητη. **Βασικοί προμηθευτές** παραμένουν η Ισπανία, η Γερμανία, η Γαλλία και η Ιταλία. Το ποσοστό εισαγωγών από χώρες της ΕΕ επί του συνόλου αυξήθηκε από 71,7% σε 72,3%, λόγω της μείωσης των εισαγωγών από Τρίτες Χώρες κατά 0,9%. Οι εισαγωγές αφορούσαν κυρίως, κατά φθίνουσα σειρά κατ' αξία, τις κατηγορίες ενέργειας-ορυκτών καυσίμων, χημικών, αγροτικών προϊόντων, μηχανών και συσκευών, οχημάτων και λοιπού υλικού μεταφορών. Αύξηση κατεγράφη στις κατηγορίες δέρματα-ξυλεία-φελλοί-χαρτί (+8,7%), ένδυση-υπόδηση-κλωστοϋφαντουργία (6,6%), αγροτικά-τρόφιμα (4,4%), υλικό μεταφορών (+4,1%). Πτώση κατέγραψαν μόνον οι εισαγωγές ενεργειακών (-4,9%) και μηχανών-συσκευών (-1,1%) και χημικών (-0,2%).

Όσον αφορά τους **βασικούς πελάτες** της Πορτογαλίας, η Ισπανία παραμένει με ποσοστό 23,6% ο βασικός προορισμός των πορτογαλικών εξαγωγών, ενώ ακολουθεί η Γερμανία, η Γαλλία και η Αγκόλα. Οι πορτογαλικές εξαγωγές αφορούσαν, κυρίως, μηχανές

και συσκευές (14,8%), χημικά (12,6%), αγροτικά τρόφιμα (11,8%), οχήματα και υλικό μεταφορών, ορυκτά καύσιμα, κοινά μέταλλα και πλαστικά-ελαστικά.

Το 2013, οι **ακαθάριστες άμεσες ξένες επενδύσεις** μειώθηκαν κατά 36,8% σε 30,1δισ ευρώ, ενώ, επίσης, κατά την ίδια περίοδο, περιορίστηκε η αποεπένδυση σε 27,8 ευρώ (-32% σε σχέση με το προηγούμενο έτος). Οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων ανήλθαν σε 2,345δισ ευρώ, καταγράφοντας κατακόρυφη μείωση (-66,5%) σε σχέση με το προηγούμενο έτος, οπότε είχαν αυξηθεί κατά 153%. Το απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων στην Πορτογαλία τον Δεκέμβριο 2013 ανερχόταν σε 93,168 δις ευρώ, αυξημένο κατά 2,6% σε ετήσια βάση. Η Πορτογαλία προσελκύει άμεσες ξένες επενδύσεις κυρίως από χώρες μέλη της ΕΕ (Ισπανία, Λουξεμβούργο, Γαλλία, Ην.Βασίλειο και Γερμανία), στους τομείς του εμπορίου, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, της μεταποιητικής βιομηχανίας κλπ.

Την ίδια χρονική περίοδο αυξήθηκε κατά 3% το απόθεμα των πορτογαλικών άμεσων ξένων επενδύσεων στο εξωτερικό, σε συνολικά 59,4δισ ευρώ. Το 68,1% των πορτογαλικών επενδύσεων στο εξωτερικό προορίζονται στις χώρες μέλη της ΕΕ (κυρίως Ελβετία, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Ισπανία, Γερμανία).

3. Ιδιωτικοποιήσεις-Μεταρρυθμίσεις

-Ιδιωτικοποίηση των Πορτογαλικών ταχυδρομείων, με διάθεση του 70% του μετοχικού κεφαλαίου που διέθετε η κρατική εταιρεία PaRpublica με Αρχική Δημόσια Προσφορά και άμεση διαπραγμάτευση με θεσμικούς επενδυτές. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας στις αρχές Δεκεμβρίου, η εταιρεία εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών της Λισσαβώνας Euronext. Τα έσοδα από την διάθεση της κρατικής συμμετοχής εκτιμώνται σε 579εκ.ευρώ. Η νέα κεφαλαιακή σύνθεση των Πορτογαλικών Ταχυδρομείων περιλαμβάνει ποσοστό 56% θεσμικών επενδυτών (Βρετανών σε ποσοστό 27%), 12,62% ιδιωτών επενδυτών, 1,38% εργαζομένων της εταιρείας και 30% του Πορτογαλικού Δημοσίου. Με την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης των πορτογαλικών ταχυδρομείων, τα συνολικά έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις ανέρχονταν σε 6,9δισ ευρώ, έναντι στόχου 5 δις ευρώ.

-Ρευστοποίηση των ζημιολόγων Ναυπηγείων Viana do Castelo και παραχώρηση της εκμετάλλευσής τους στον πορτογαλικό Όμιλο MARTIFER, έναντι 415 εκ. ευρώ ετησίως έως το 2031 (συνολικά 7,5 δις ευρώ). Η συμφωνία προβλέπει την εκκαθάριση του χρέους των Ναυπηγείων (300εκ.ευρώ) και πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου περίπου 600 εργαζομένων (31 εκ. ευρώ), κόστος που θα επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Επόμενες εταιρείες προς ιδιωτικοποίηση: εταιρεία διαχείρισης αποβλήτων EGP και εταιρεία σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών CP Carga.

Λοιπές μεταρρυθμίσεις:

- ανακοίνωση μέτρων λιτότητας, ύψους 4,8δισ ευρώ για την τριετία 2013-2015 (εκ των οποίων 728 εκ. ευρώ το 2013, 3,7δισ το 2014 και 334 δις το 2015). Τα ανακοινωθέντα μέτρα αφορούν επιγραμματικά:
 - πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου 30.000 δημοσίων υπαλλήλων
 - αύξηση του ωραρίου εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων από 35 ώρες σε 40 ώρες/εβδομάδα και μείωση των ημερών αδείας από 25 σε 22 ημέρες
 - αναθεώρηση του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων
 - αύξηση της εισφοράς στο Ταμείο Περίθαλψης Δημοσίων Υπαλλήλων από 1,5% σε 2,25% έως το τέλος 2013 και σε 2,5% από το 2014.

Η οικονομία της Πορτογαλίας και οι διμερείς εμπορικές-οικονομικές σχέσεις Ελλάδος-Πορτογαλίας.

-μείωση λειτουργικών δαπανών Υπουργείων τουλάχιστον κατά 10% (σε Προϋπολογισμό 2014)

-αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης από 65 σε 66 έτη από το 2014

-Πρόγραμμα Κινητικότητας/Αξιολόγησης δημοσίων υπαλλήλων

- αναθεώρηση του καθεστώτος φορολόγησης νομικών προσώπων: μείωση του ανώτατου φορολογικού συντελεστή από 25 σε 23% το 2014, ενώ το 2015 ο συντελεστής θα μειωθεί περαιτέρω σε 21% και το 2016 μεταξύ 17 και 19%. Επιπλέον, προβλέπεται προνομιακό φορολογικό καθεστώς για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προστίθεται μια επιπλέον κλίμακα στην φορολόγηση των υψηλών εισοδημάτων και προβλέπεται η σύσταση επιτροπής ελέγχου και αξιολόγησης του νέου καθεστώτος. Ειδικά κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2013 και αποκλειστικά για αυτό το διάστημα, ο φορολογικός συντελεστής νομικών προσώπων μειώθηκε έως και σε 7,5%.
- συμφωνία κυβέρνησης τραπεζών για μείωση του περιθωρίου κέρδους (spreads) των τελευταίων σε δάνεια «μΜΕ Ανάπτυξη» και «μΜΕ Εξαγωγές»
- εφαρμογή σχεδίου Στρατηγικής 2013-2020 για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και τη Στήριξη της Βιομηχανίας της Πορτογαλίας (πακέτο μέτρων που εφαρμόζονται σταδιακά)
- αναμόρφωση Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Τουρισμού (ΕΣΠΤ), για την περίοδο 2013-2015. Συγκρότηση Επιτροπής Στρατηγικού Προσανατολισμού για τον Τουρισμό υπό τον Π/Θ (COET). Απελευθέρωση κλάδου υπηρεσιών τουριστικής ψυχαγωγίας και θαλασσιού τουρισμού και μείωση έως και κατά 80% των τελών έναρξης ανωτέρω δραστηριοτήτων

4. Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Πορτογαλίας

4.1. Διμερείς εμπορικές σχέσεις

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ/ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ			ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ		
	2013	2012	ΜΕΤΑ ΒΟΛΗ	2013	2012	ΜΕΤΑ ΒΟΛΗ	2013	2012	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	εκ.€	εκ.€	%	εκ.€	εκ.€	%	εκ.€	εκ.€	%
ΣΥΝΟΛΟ	56.617	56.166	0,80	47.340	45.259	4,60	-9.276	-10.906	-14,95
ΕΕ	40.905	40.316	1,46	33.241	32.152	3,39	-7.664	-8.164	-6,13
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	15.712	15.850	-0,87	14.099	13.107	7,57	-1.613	-2.742	-41,20
ΡΑΛΟΡ	2.707	1.807	49,81	3.764	3.611	4,24	1.057	1.804	-41,39
ΕΛΛΑΔΑ	121	114	6,18	193	215	-10,55	72	102	-29,27

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

Κατά το 2013, ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδας-Πορτογαλίας μειώθηκε κατά 4,8% σε σχέση με το 2012, οπότε είχε καταγράψει εντυπωσιακή αύξηση της τάξης του, λόγω της μείωσης κατά 10,5% των πορτογαλικών εξαγωγών στην Ελλάδα. Την ίδια περίοδο **ανέκαμψαν οι ελληνικές εξαγωγές στην Πορτογαλία**, καταγράφοντας αύξηση κατά 6,2%, δηλαδή ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό της αύξησης των πορτογαλικών εισαγωγών από την ΕΕ. Όσον αφορά το αποτέλεσμα του εμπορικού ισοζυγίου, ανωτέρω είχαν ως αποτέλεσμα την συρρίκνωση του **εμπορικού ελλείμματος προς όφελος της χώρας μας κατά 30%, σε 72 εκ. ευρώ.**

4.2. Επενδύσεις

4.2.1. Ελληνικές επενδύσεις στην Πορτογαλία

-Εργοστάσιο παραγωγής εξηλασμένης πολυστερίνης Iberfibran, στο Onar, με συμμετοχή 65% της ελληνικής εταιρείας Fibran-Δ.Αναστασιάδης.

4.2.2. Πορτογαλικές επενδύσεις στην Ελλάδα

- Ο πορτογαλικός τραπεζικός όμιλος Millenium BCP, στο πλαίσιο επαναπροσδιορισμού της στρατηγικής της στοχεύοντας σε αναδυόμενες αγορές Αφρικής και Λατινικής Αμερικής, εξέταζε την τελευταία διετία το ενδεχόμενο απόσυρσης της επένδυσης από την Ελλάδα. Εν τέλει, στις αρχές του 2013, ανακοινώθηκε η **εξαγορά της Millenium Bank Ελλάδος από τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς**, μετά από την πλήρη ανακεφαλαιοποίησή της.

- Ο όμιλος Sonae, μέσω της θυγατρικής για την ανάπτυξη και τη λειτουργία εμπορικών κέντρων Sonae Sierra, συμμετέχει σε δύο εμπορικά κέντρα, το Mediterranean Cosmos στη Θεσσαλονίκη (κοινοπραξία με την Lamda Developments και τον όμιλο Χαραγκιώνη) και το Pantheon Plaza στη Λάρισα (κοινοπραξία με την Rockspring). Εκκρεμεί η ανέγερση του εμπορικού κέντρου της κοινοπραξίας Sonae-Ομίλου στις εγκαταστάσεις του Ολυμπιακού Κέντρου Γαλατσίου.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται επίσης οι πορτογαλικοί όμιλοι Martifer με την Martifer Solar Hellas SA, η Petrotec SA με Petroassist Hellas Ltd για εγκαταστάσεις σταθμών πώλησης καυσίμων, η Zagore SA και η PLM με την PLM Hellas. Γραφεία και καταστήματα με τη μορφή franchise διαθέτουν οι Onebiz, Peter Murray και Salsa.

5. Εκδηλώσεις-Λοιπά

- διοργάνωση, από το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών **δεκαπενθημέρου ελληνικών προϊόντων στα καταστήματα σούπερ μάρκετ El Corte Inglés Λισσαβώνας και Πόρτο (29.04-16.05.2013)**
- διοργάνωση, από το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών και το τουριστικό συγκρότημα Costa Navarino, **δεκαήμερου ελληνικής γαστρονομίας** σε εστιατόριο El Corte Ingles στην Λισσαβώνα, υπό την επιμέλεια του Chef, κ. Δόξη Μπεκρή, Γαστρονομικό Διευθυντή του Costa Navarino.
- βράβευση του τουριστικού φιλμ του Δήμου Χανίων “CHANIA: A JOURNEY THROUGH THE COUNTRYSIDE” με τρία βραβεία στο 6^ο Διεθνές Φεστιβάλ Τουριστικού Κινηματογράφου ART&TUR (Barcelos. Πορτογαλία, 02-05.10.2014).
- Συμμετοχή Πρεσβείας σε **Διπλωματικό Παζάρι** Λισσαβώνας (Δεκέμβριος 2013).

6. Συμπεράσματα-Προοπτικές

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Πορτογαλικού Υπουργείου Οικονομικών και της Τρόικα, το 2014 η οικονομία θα ανακάμψει και το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,2%, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα θα μειωθεί σε 4,5% επί του ΑΕΠ. Την ίδια ανάπτυξη προβλέπουν η Τράπεζα της Πορτογαλίας και ο ΟΟΣΑ για το 2014, ενώ το 2015 εκτιμούν ότι η οικονομική ανάπτυξη της Πορτογαλίας δεν θα ξεπεράσει το 1,4%.

Μη παραβλέποντας την οικονομική αστάθεια που εύλογα δημιουργεί αβεβαιότητα και περιορίζει την εγχώρια κατανάλωση και την επιχειρηματική επέκταση στις δυο ευρωπαϊκές χώρες που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση χρέους, εκτιμάται ότι η ανάκαμψη της πορτογαλικής οικονομίας θα συνοδευθεί από αύξηση των εισαγωγών. Από πλευράς ελληνικής επιχειρηματικότητας, η προσοχή θα πρέπει να εστιασθεί στην διατήρηση του μεριδίου που κατέχουν τα ελληνικά προϊόντα στην πορτογαλική αγορά, και κυρίως των ιχθυηρών, χημικών, ενδυμάτων, χαλκού, αλλά και την εκμετάλλευση της αύξησης της ζήτησης για εισαγωγές σε ορισμένους κλάδους όπως φυτικές υφαντικές ίνες, οργανικά χημικά, φάρμακα λιανικής πώλησης, ακατέργαστα καπνά, λιπάσματα, ορισμένες κατηγορίες τροφίμων, κλπ.